# جایگاه آگاهی پایه‌محور در حدیث نفس کامل

**شاگرد**: این مراتب خودآگاهی را ناظر به روایت کامل می‌فرمایید که حضرت فرمودند چهار نفس داریم؟ آیا مقصود از نفس همان مراتب خودآگاهی است؟

**استاد**: ببینید چون منظور کامل معرفت نفس بود، حضرت آن چه را که خدای متعال فعلاً برای عبدش قرار داده را باز کردند و گفتند می‌خواهی خودت را بشناسی؟ خب بشناس. حیث نامیه نباتیه داری، حیث حیوانیه داری و ... . این حیث‌ها با آن پایه‌هایی که خداوند در این عالم برای عبدش قرار داده، با آنچه که در باطن برای روح و نفسش قرار داده، همه را جفت و جور کرده. وقتی حضرت بیان کردند، نیامدند تنها یکی از آن‌ها را بگویند؛ حضرت همه این‌ها را با هم برای کامل به‌عنوان کسی که به معرفت نفس نیاز دارد، بیان کردند. لذا غیر از بحث ما می‌شود. ما روی پایه زوم می‌کنیم یا روی آن چیزی که دارد از بیرون اشراق می‌کند.

**شاگرد:** این بیان شما در مورد خودآگاهی که یک طبیعتی است که در عوالم مختلف، پایه‌های برای تجلی دارد، این با روایت حضرت امیر متفاوت است؟

**استاد**: نه، این چیزی که ما می‌گوییم، یکی از شئون بسیار کوچک آن چیزی است که حضرت فرمودند. یعنی داریم ریز می‌شویم در یک جزء خاص آن فرمایش حضرت و می‌خواهیم بررسی کنیم. کاری با جهات دیگری که حضرت همه آن‌ها را آوردند، نداریم. چرا این کار را می‌کنیم؟ به‌خاطر این‌که بشر الآن درگیر این است. بشر الآن به‌دنبال این افتاده که با شبیه‌سازی شبکه عصبی به این برسد؛ خب بحث ما هم همین‌جا است و می‌خواهیم ببینیم میرسد یا نه؟ چه اندازه‌اش ممکن است؟ بعداً هم آثار فقهی آن، که می‌خواهیم ببینیم این هوش مصنوعی پایه‌محور که در این حد کارهایی را انجام می‌دهد، در ادله فقهیه کار او را می‌پذیریم یا نه؟ شروع بحث ما از اینجا بود.

**شاگرد**: افق بحث این است که شما می‌فرمایید در سطح داده می‌توانیم به مراتبی از آگاهی برسیم، اما نه آن خودآگاهی تجردی.

**استاد**: بله، خودآگاهی تجردی که وحدت و سذاجت محض دارد، برای آنجا است. یعنی آن اندیشه‌ای که فرگه دارد، و آن افلاطون‌گرائی‌ای که من می‌گویم، اصلاً ریختش، ریخت پایه‌ها نیست. ریختش ریختی است که تنها در پایه‌ها ظهور پیدا می‌کند؛ فقط ظهور پیدا می‌کند؛ حتی تجافی هم نمی‌کند؛ یعنی به اینجا نمی‌آید. در جای خودش هست و در اینجا ظهور می‌کند.

**شاگرد**: «ساکن معه في احشائها»؟

**استاد**: احسنت. در این‌ها مشکلی نداریم، ولی یکی از آن هست که در همین پایه‌ها داریم.

**والحمد لله رب العالمین**

بازبینی #3
ایجاد شده 16 سپتامبر 2024 14:52:24 توسط ... .
به روزرسانی شده 6 فوریه 2025 13:30:05 توسط ... .